

MIASTO DOSTĘPNE

Lubań jako miejsce dla wszystkich

Miejsce z historią, którą stworzyli ludzie, więc
powinno być dostępne dla ludzi.

W dzisiejszych czasach coraz bardziej dąży się do celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnością dostępu do środowiska fizycznego na równych zasadach z innymi obywatelami.

Aby osiągnąć ten cel, należy zdefiniować i usunąć bariery utrudniające ten dostęp. Większość społeczeństwa, która nie miała styczności z osobą z niepełnosprawnościami nawet nie zdaje sobie sprawy na jak wielu podłożach życia codziennego funkcjonowanie tych osób może być utrudnione. Na środowisko fizyczne życia codziennego składają się między innymi budynki, ulice, środki transportu oraz inne obiekty znajdujące się w budynkach i poza nimi - w tym:

- szkoły,
- domy mieszkalne,
- ośrodki medyczne, urzędowe
- miejsca pracy.

Celem tej prezentacji jest przedstawienie problemów z jakimi borykają się na codzień mieszkańcy Lubania, uwydatnienie do jak wielu miejsc nie mają dostępu oraz przedstawienie jakie zabiegi należałoby dokonać już dziś i w przyszłości aby uczynić miasto dostępnym dla każdego człowieka bez żadnych ograniczeń.

MIASTO DOSTĘPNE

- ➔ zapewnia swobodny dostęp do dóbr i funkcjonowania w różnych obszarach życia każdego człowieka;
- ➔ daje godną możliwość korzystania z obiektów różnego typu, min. mieszkalnych, publicznych i usługowych;
- ➔ daje dobry dostęp do edukacji, służby zdrowia czy możliwości korzystania z transportu;
- ➔ daje możliwość udziału w życiu społecznym osobom o szczególnych potrzebach, niepełnosprawnym oraz seniorom;
- ➔ ułatwia życie wszystkim ludzi w różnych dziedzinach życia prywatnego i publicznego;

O MIEŚCIE LUBAŃ

Historia uczyniła to miasto niezwykle interesującym miejscem. Z racji położenia na Pograniczu Górnych Łużyc i Dolnego Śląska od zawsze było obszarem przenikania się kultur, idei, wyznań oraz różnorodnych interesów politycznych, gospodarczych i militarnych. W konsekwencji miejski krajobraz zyskał niepowtarzalny koloryt.

Miasto uzyskało prawa miejskie już ok.1220 r. Lubań został założony przez króla czeskiego, ale na przestrzeni wieków jego mieszkańcy składali hołd władcom różnych narodowości. Po zakończeniu II wojny światowej miasto zostało przyznane Polsce i tak zostało do dziś.

Przez 8 wieków miasto dotknęły liczne, pochłaniające doszczętnie zabudowę miejską pożary, długie i stale powracające wojny. Należy jednak podkreślić, że trudne momenty w historii miasta są również egzemplifikacją niezłomnej postawy jego mieszkańców. Za każdym razem z wielkim zapałem „przywracali je do życia”.

Dostępność miasta jest warunkiem tworzenia i funkcjonowania różnych tkanek społecznych, które zapewniają to historyczne trwanie i rozwój miasta.

ROLA ARCHITEKTA W MIEŚCIE DOSTĘPNYM

Zadaniem projektanta obiektów dostępnych jest analizowanie wszelakich aspektów życia człowieka tak aby uczynić funkcjonowanie wygodnym i dostępnym dla każdego, bez barier.

Przy projektowaniu należy rozważyć wszystkie formy dostępności budynku, określając tzw. ścieżkę dostępu do podstawowych funkcji użytkowych obiektu i jego otoczenia dla osób o ograniczonej mobilności lub percepcji, na równi z innymi i zgodnie z definicją projektowania uniwersalnego.

Dostępność należy mieć na uwadze na każdym etapie realizacji inwestycji: planowania, projektowania, wykonania i zarządzania budynkiem, w tym również podczas ocen technicznych, tak aby nie pominąć żadnych kwestii, które w oddaniu finalnym mogłyby utrudniać dostępność pojedynczym podmiotom użytkującym dane obiekty.

JAK UCZYNIĆ LUBAŃ MIASTEM DOSTĘPNYM?

PROGRAMY DOSTĘPNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ DLA MIASTA LUBAŃ:

OSIEDLA DOSTĘPNE DLA KAŻDEGO

DOSTĘPNOŚĆ PLACÓWEK MIEJSKICH

KULTURA DLA KAŻDEGO

DOSTĘPNA KOMUNIKACJA

DOSTĘPNA EDUKACJA

SPORT DLA KAŻDEGO

TURYSTYKA DLA KAŻDEGO

INNOWACJA MIEJSC PUBLICZNYCH

OSIEDLA DOSTĘPNE DLA KAŻDEGO

PRZYSTOSOWANIE OBIEKTÓW MIESZKALNYCH WIELORODZINNYCH DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Z analizy wynika, że tylko 1% obiektów mieszkalnych wielorodzinnych w mieście jest w pełni przystosowanych do zamieszkiwania przez osoby z niepełnosprawnościami. Jest to główna bariera w osiedlaniu się takich osób w mieście.

Dzisiejsze technologie pozwalają na montaż urządzeń wspomagających osoby niepełnosprawne w istniejących już budynkach.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W ISTNIEJĄCYCH BUDYNKACH MIESZKALNYCH WIELOORODZINNYCH

KROKI MODERNIZACYJNE:

- poręcze; wewnątrz i na zewnątrz
- barieryki;
- lekko otwierające się drzwi;
- automatyczne światło;
- pochylnie zewnętrzne;
- przeprowadzenie ekspertyz technicznych w celu weryfikacji możliwości montażu dźwigów osobowych lub platform przy schodowych w istniejących budynkach wielorodzinnych

PRZYSZŁOŚĆ BUDOWNICTWA MIESZKALNEGO

INNOWACJE I DOSTĘPNOŚĆ JUŻ NA ETAPIE PLANOWANIA

Realizując przyszłe inwestycje mieszkalne należy kierować się projektowaniem uniwersalnym, spełniającym warunki dostępności.

Warunki stworzenia budynków dostępnych:

- stosowanie modularnego budownictwa;
- szerokie ciągi komunikacyjne;
- zautomatyzowane drzwi oraz oświetlenie w częściach wspólnych;
- przestronne mieszkania;
- montaż wind lub platform przyschodowych dla niepełnosprawnych;
- adaptacja kondygnacji parteru pod usługi;
- adaptacja ostatniej kondygnacji pod teren zielony rekreacyjny;

DOSTĘPNOŚĆ DO PLACÓWEK MIEJSKICH

PRZYSTOSOWANIE PLACÓWEK MIEJSKICH DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Z analizy wynika, że 50% placówek urzędowych w mieście jest w pełni przystosowanych do użytku przez osoby z niepełnosprawnościami.

Należy wdrożyć usprawnienia w zakresie dostępności dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się, tak aby wszystkie obiekty administracji w mieście były dostępne tak, aby każdy obywatel mógł załatwić sprawę urzędową w szybki i wygodny sposób.

URZĄD GIMNY, UL. DĄBROWSKIEGO 18

KROKI MODERNIZACYJNE:

- montaż platform umożliwiających niepełnosprawnym komunikację między kondygnacjami;
- wprowadzenie oznaczeń kontrastowych na schodach, oznaczeń w alfabecie Braille'a, w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących;
- wyposażenie budynku w pętle indukcyjną oraz system naprowadzający dźwiękowo;
- stworzenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych;

URZĄD GIMNY, UL. DĄBROWSKIEGO 18

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA ORAZ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA:

- obiekt wyposażony w miejsca parkingowe w otoczeniu budynku;
- schody wejściowe do budynku wyposażone w poręcze;
- przy wejściu do budynku znajduje się domofon z funkcją przywołania;
- wewnątrz znajduje się klatka schodowa;

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE :

- możliwość wsparcia pracownika placówki przy załatwianiu spraw;
- wsparcie techniczne w wykorzystaniu technologii cyfrowych;

URZĄD MIASTA, UL. 7 DYWIZJI 14

KROKI MODERNIZACYJNE:

- wyrównanie płyty wejściowej oraz montaż platformy od strony ul. 7 Dywizji lub montaż platformy pionowej od strony ul. Lwóweckiej, umożliwiających niepełnosprawnym komunikację między kondygnacjami;
- przystosowanie toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- wprowadzenie oznaczeń w alfabecie Braille'a, w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących;
- wyposażenie budynku w pętle indukcyjną oraz system naprowadzający dźwiękowo;
- stworzenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych;

URZĄD MIASTA, UL. 7 DYWIZJI 14

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA:

- Do budynku prowadzą 2 wejścia: od strony ul. 7. Dywizji oraz od strony parkingu (od ul. Lwóweckiej); nieprzystosowane dla osób z niepełnosprawnościami;
- Na schodach są oznaczenia kontrastowe.

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE:

- Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.
- W budynku można skorzystać z tłumacza polskiego języka migowego.

URZĄD MIASTA, UL. MICKIEWICZA 6

KROKI MODERNIZACYJNE JAKIE NALEŻY PODJAĆ ABY UCZYNIĆ OBIEKT DOSTĘPNYM ARCHITEKTONICZNIE:

- montaż platformy umożliwiającej niepełnosprawnym wejście do budynku;
- przystosowanie toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- wprowadzenie oznaczeń kontrastowych na schodach, oznaczeń w alfabecie Braille'a, w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących;
- wyposażenie budynku w pętle indukcyjną oraz system naprowadzający dźwiękowo;

URZĄD MIASTA, UL. MICKIEWICZA 6

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

- Do budynku prowadzi 1 wejście - od strony ul. Mickiewicza; nie jest ono przystosowane dla osób niepełnosprawnych, do budynku prowadzą strome schody;

ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE:

- Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

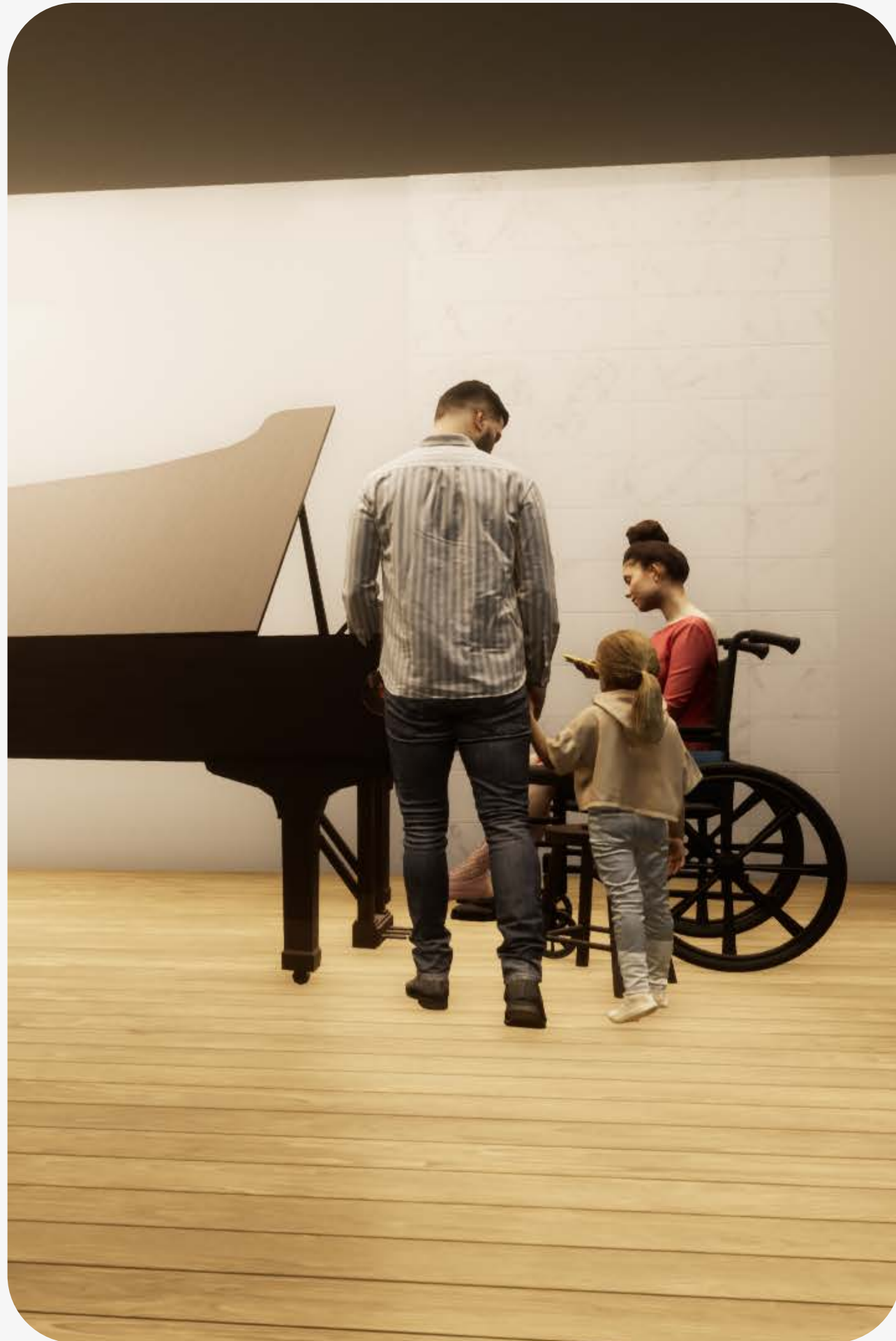
KULTURA DLA KAŻDEGO

MIEJSKI DOM KULTURY, UL. KOŚCIUSZKI 4

KROKI MODERNIZACYJNE:

- montaż pochylni przy tylnym wejściu; oraz w środku budynku;
- przystosowanie toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- wprowadzenie oznaczeń kontrastowych na schodach, oznaczeń w alfabecie Braille'a, w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących;
- wyposażenie budynku w pętle indukcyjną oraz system naprowadzający dźwiękowo;
- modernizacja zaplecza artystycznego oraz sceny w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w występach teatralnych;

MIEJSKI DOM KULTURY, UL. KOŚCIUSZKI 4

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

- Do budynku prowadzi 1 wejście główne, nieprzystosowane dla osób z niepełnosprawnościami;
- Na parterze znajduje się sala widowiskowa na 500 miejsc, sala lustrzana oraz pomieszczenia biurowe. Na pierwszym piętrze znajduje się sala taneczna oraz pomieszczenia do działalności merytorycznej.
- Obiekt wymaga odświeżenia, a przy tym wprowadzenia udostępnień dla osób z niepełnosprawnościami.

DOSTĘPNA KOMUNIKACJA

KOMUNIKACJA W MIEŚCIE

JAKIE KROKI NALEŻY PODJĄĆ ABY KAŻDY CZŁOWIEK MÓGŁ SIĘ SWOBODNIE PRZEMIESZCZAĆ W MIEŚCIE?

- DOSTĘPNE PRZEDMIEŚCIE + - program który polegałby na utworzeniu sieci komunikacji miejskiej, zasilanej elektrycznie, niskopodłogowej przystosowanej dla osób o szczególnych potrzebach.
- „Dostępny rower na +” - możliwość komfortowego i bezpiecznego wykorzystania roweru przez osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorów w celu przemieszczania się po mieście i w komunikacji miejskiej
- Dworzec ODNOWA kolejowa- odświeżenie zabytkowego budynku dworca kolejowego, dostosowanie go do obsługi osób o ograniczonej mobilności, stworzenie poczekalni, odświeżenie peronów, montaż chodników ruchomych pomiędzy budynkiem a peronami, tablice informacyjnych w alfabecie Braille'a, mapy multisensorycznej (dotykowej)- wdrożenie standardów oznakowania stacji pasażerskich uwzględniający potrzeby osób z niepełnosprawnościami,

DOSTĘPNA EDUKACJA

RÓWNY DOSTĘP DO EDUKACJI

W celu lepszego rozwoju dzieci niepełnosprawnych należy stworzyć im warunki do rozwoju w otoczeniu rówieśników.

KROKI MODERNIZACJI ARCHITEKTONICZNEJ:

- zainstalowanie w szkołach wind, platform pionowych lub pochyłych montowanych do balustrady;
- przystosowanie sal zajęciowych dla dzieci niepełnosprawnych; umieszczenie w nich ławek przystosowanych dla wózków inwalidzkich;
- zainstalowanie głośników systemu naprowadzającego dźwiękowo osoby niewidome i słabowidzące w całym budynku oraz system uruchamiający przy wejściach do budynków;
- poprawa oznaczeń kontrastowych w obiektach;

RÓWNY DOSTĘP DO EDUKACJI

KROKI INNOWACJI W METODACH KRZTAŁCENIA:

- wykorzystywanie nowych programów nauczania uwzględniające kwestie dostępności;
- wykorzystywanie cyfrowych materiałów edukacyjnych dostępne dla uczniów ze szczególnymi potrzebami, cyfrowe lektury szkolne w formie dostępnej dla uczniów ze szczególnymi potrzebami;
- wprowadzenie nowoczesnego wyposażenia, sprzęt do nauczania niewidomych czy niesłyszących uczniów;
- realizacja lekcji o dostępności miast jako element nauczania programów nauczania w różnych dziedzinach;

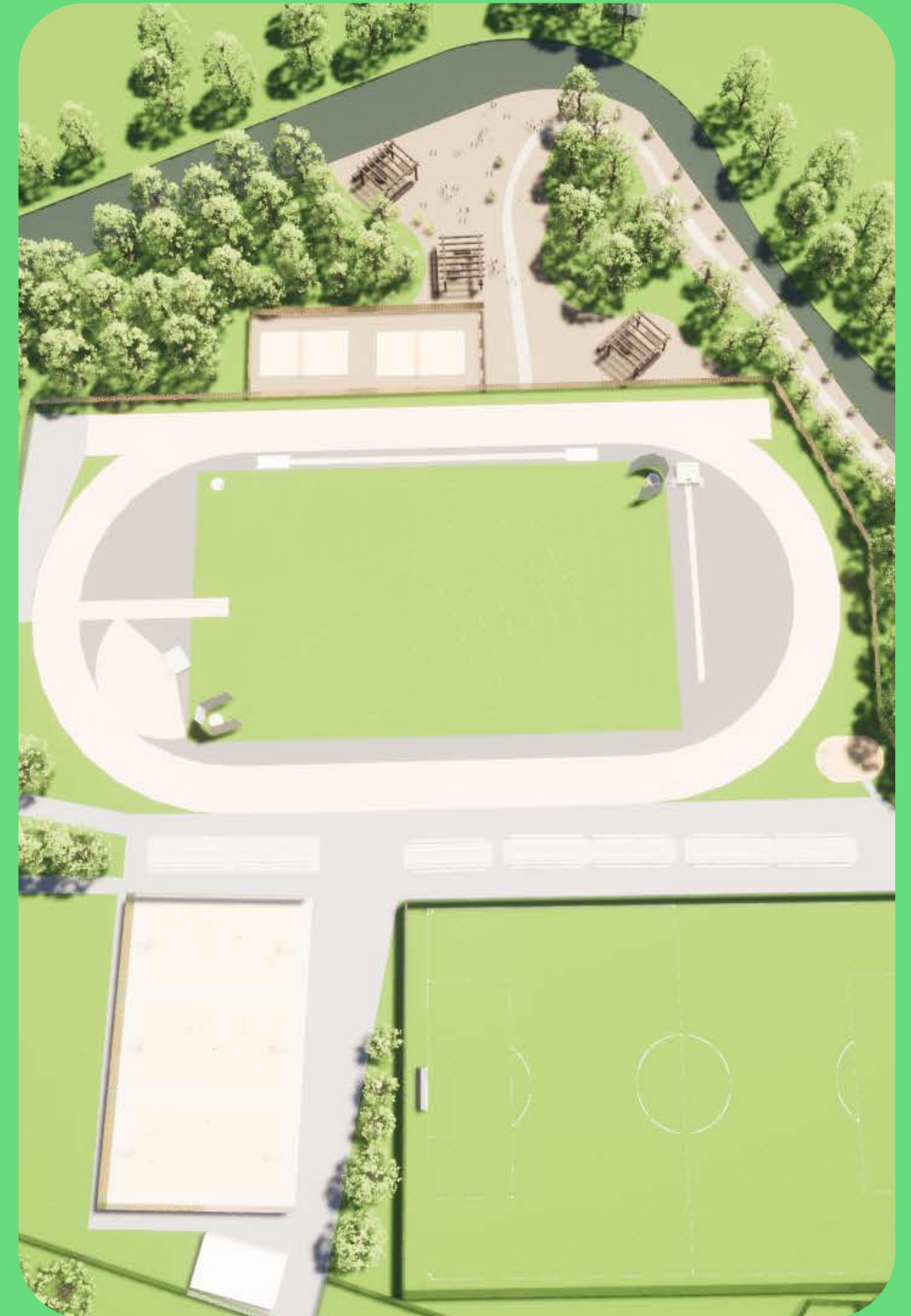
SPORT DLA KAŻDEGO

PRZYSTOSOWANIE OBIEKTÓW SPORTOWYCH DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

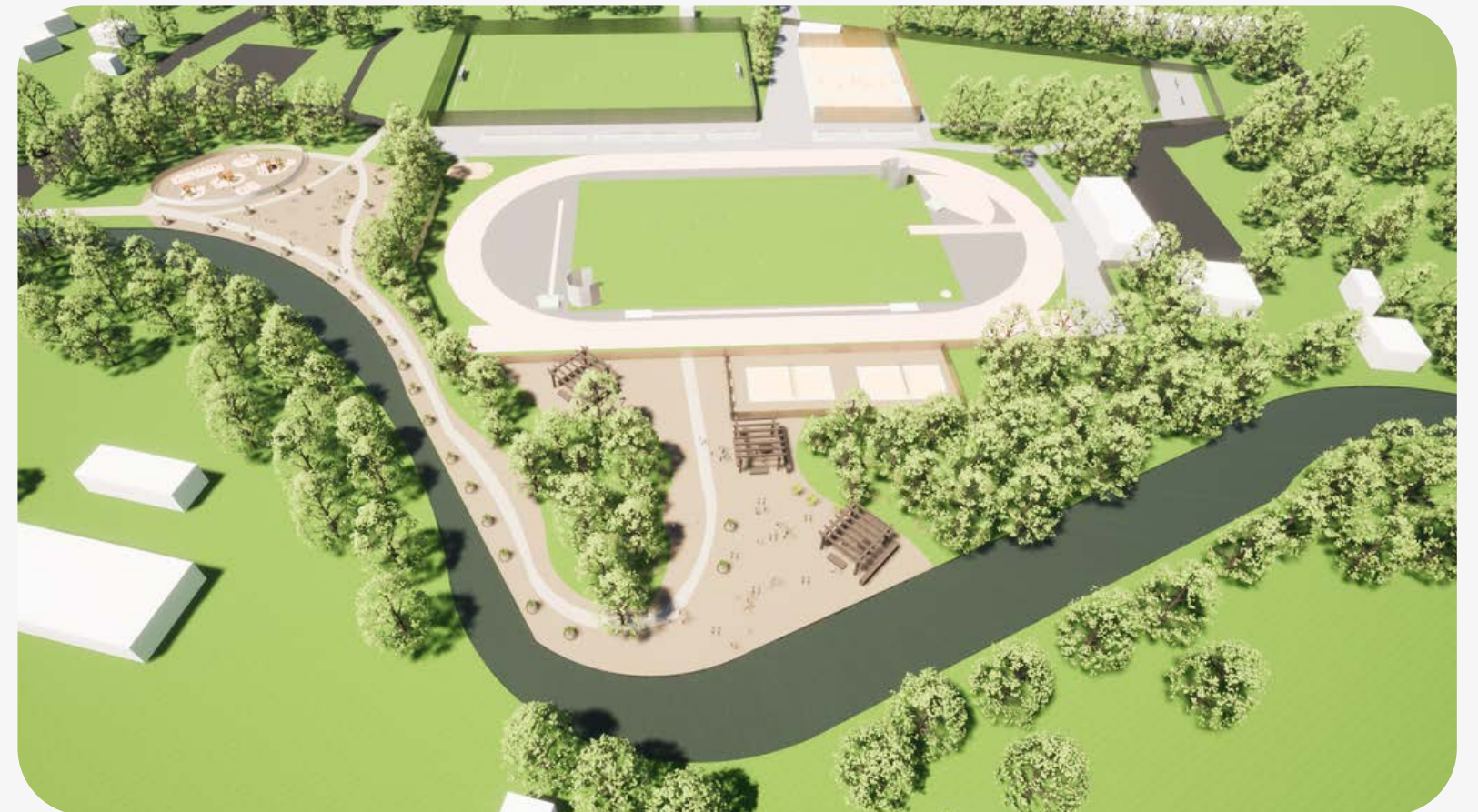
Obiekty sportowe w mieście są w słabej kondycji technicznej, niektóre z nich są całkiem wyłączone z użytku. Miasto ma słabą ofertę sportowo-rekreacyjną, przez co ogranicza dostępność rozrywki mieszkańcom i zmusza ich do korzystania z tego typu obiektów w miastach sąsiedzkich.

Obiekty te powinny zostać odnowione w taki sposób, aby osoby z niepełnosprawnością albo z krótkotrwałą dysfunkcją ruchu nie były ograniczone żadnymi barierami, żeby mogły korzystać z życia społecznego na równych prawach. Spowoduje to zwiększenie możliwości organizacji różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych i społecznych.

OBIEKTY SPORTOWE

- ROZBUDOWA STADIONU- zmiana funkcji płyty głównej stadionu na część atletyczną, budowa boisk do koszykówki, kortów tenisowych, boisk do siatkówki, budowa strefy przywodnej z placem zabaw, wiatami rekreacyjnymi, plażami wyposażonymi w leżaki skomunikowanej ze sobą szerokimi ciągami pieszymi;
- MODERNIZACJA BASENU NA KAMIENNEJ GÓRZE- przywrócenie obiektu do pełnienia dawnej funkcji z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych;

TURYSTYKA DOSTĘPNA

TURYSTYKA DOSTĘPNA

SCHRONISKO BEZ BARIER

- budowa miejskiego schroniska noclegowo przystosowanego dla osób ze szczególnymi potrzebami, w miejscu wstrzymanej budowy hotelu na Kamiennej Górze;
- wyposażenie obiektu w sale widowiskową, sale zajęciowe oraz część mieszkalną oferującą przestronne mieszkania jedno, dwu i trzy-pokojowe z balkonami;
- zaadaptowanie ostatniej kondygnacji obiektu na sale sportowe i tarasy użytkowe;
- obiekt wyposażony w automatyczne drzwi i oświetlenie, windę, szerokie ciągi komunikacyjne z kontrastowymi oznaczeniami przy ciągach między kondygnacyjnymi, systemy dźwiękowe naprowadzające;

INNOWACJA W KAŻDYM MIEJSCU PUBLICZNYM

INNOWACJA WE WSZYSTKICH OBIEKTACH PUBLICZNYCH

STACJE MOBILNOŚCI DOSTĘPNEJ

Osoby o ograniczonej możliwości poruszania się są też kierowcami samochodów. Aby mogli swobodnie poruszać się po za pojazdem dotychczas byli zmuszeni wozić ze sobą swoje wózki inwalidzkie.

Stworzenie punktów wyposażonych w wózki elektryczne sterowane przy pomocy aplikacji na smartfon, skróciłoby proces komunikacji, a za razem ułatwiło dostęp wielu funkcji w obiektach oraz przyspieszyło ich realizację.

„Podstawowym zasobem miast są ich mieszkańcy. Ludzka inteligencja, pragnienia, motywacje, wyobraźnia i kreatywność stają się ważniejsze od lokalizacji, bogactw naturalnych i dostępu do rynku. O przyszłym sukcesie miasta decyduje kreatywność jego mieszkańców i władz.”

- Charles Landry: „Kreatywne miasto”

PODSUMOWANIE

Miasto Lubań powinno już dziś przeprowadzić szereg stosownych analiz w jakich obiektach istnieje możliwość wprowadzenia funkcji dostępności, ponieważ wszyscy ludzie bez względu na swoją sprawność fizyczną, psychiczną czy sensoryczną, powinni mieć jednakowy dostęp do struktur miejskich w sposób godny i dobrze dostępny.

Miasto w przyszłych realizacjach w mieście powinno mieć na uwadze kwestię dostępności oraz projektowania uniwersalnego;

Projekt ten jest ważnym przedsięwzięciem ponieważ ma na celu równouprawnienie osób niepełnosprawnych do korzystania z wszystkich funkcji miejskich.